

N. 34.

Seftdeenä, 24. August (5. September)

1874.

Maffa par gaddu: Mahjas weests 1 rubl., passes nauba 60 lap.

K a h d i t a j s.

Cefschewmes sinna's. No Nihgas: zilwek bes rohlahm un lahjahm, — foblas eeswehtifchana. No Krisburgas: newarbs pee dfeleszetta. No Raugaru muifchas: barons Krüener nomirris. No Wallas: foblotaju konferenze. No Belgamas: mahzitajs Ch. Kupfer nomirris. No Besterburgas: muifu augsta Keisera Dehla lahfas. No Wischni-Nowgorodes: dubfchigs glahbejs. No Taurija: Tartaru behdiga aie behgichana.

Ahrsemes sinna's. No Bahzjos: loulafchana, krisifchana un paglabbaschana zaur teefahm, — brieswprahitigi garrisneek. No Westes: naudas-falassifchana preefsch Don Karlofa; jesuitu rihlofchana. No Franzjas: Mat Mabona jehlofchana. No Spanijas: Karlistu breefmigs darbs. Saunafas sinna's.

Lai apdohma, to barra. Latw. lurlmeemo fobla. Jaunu laitu briesnumis. Feeliffuma. Weenu natti meschä apmalbijuschees. Graudi un feedi.

Cefschewmes sinna's.

No Nihgas. Lai 16tä Augustä pilssehta tilla illumineereta lahshahm Keisera familija par gohdu.

— Pretti Wehrmanna dahrsam atrohda's ihpafcha bohde. Schinni bohde irr redsams zilwek, las irr peedsummis bes lahjahm un rohlahm un tomehr eet, raksta, ehb ar karroti, greefch ar nasi un fehlehrehm, eewerr addatä pawaddeenu, schauj ar pistoli u. t. pr. Wansch irr lahda kafaku wirfneeka dehle, ar wahrdu Nikolaj Kobeklows un irr 22 gaddus wezs.

— Zaur foblenu flaita wairofchanohs Jahnu-basnizas fobla israhbijahs par wajjadfigu, foblu eedallibt 2 fehkirras, appalschas- un augfchas-klasse; bet Jahnu-basnizas mahja atrohnama foblas-ruhme palilla, zaur foblenu pawairofchanohs, ar laiku par masu un tapehz basnizas pahrwaldineeki eegahdaja preefsch augfchas-klafes jaunu weetu Dsirawu eela N. 19. Issgahjuschu pirmdeenu fchi foblas weeta tilla eeswehtita, pee lam klabt bija basnizas pahrwaldineeku lungi un wirsmahzitajs Weyrich lungs, las runnu pee eeswehtifchanas turreja. Jaunat foblas

weetai, fur arri foblotaja mahjollis atrohna's, irr daschadi labbumi: gaischi lohgi, labba gaisa-atjaunofchanas eeritte (wentilazija) un pee tam mahja atrohna's fehts-widdu, las preefsch foblas lohti der-rigi. Issdohfchanas par ihri un malku pilssehta maffa, bet par foblotaja lohni gahdaht, ta gahdashana paleek draudsei, turra to waj un zaur labprahitigahm dahwanahm jeb zaur islohsefchanu warr raudsicht sagahdaht. Tiltai weena dalka foblenu maffa foblas naudu, tee zitti irr brieswfohleni; tapehz katrs, las foblas wajjadstibu preefsch muifu draudses atsinnis, lai dohd no pilnas firds ar dewigu rohku.

No Krisburgas. Lai 29. Juli lahds tur peederrigs wihrs, ar wahrdu Krühms, wallara no stan-zijas us mahjahm eedams, uslizzis us dfeleszettu daschas lahrtes un tshalarnus. Pultsten 1 natti sfreedama zilweku-maschine ar scheem uslitteem kohlagabbaleem lahds 4 fliyperus atrahwufi un buhtu no fleedeem nosfrehjufe, ja nebuhtu spehjuschi damf-rattus tuhlin noturreht. Nihä apflahdetu zetta weetu labbi ismeklejuschu, warrejuschu wihretam libds winna mahjahm pa pehdahm pallat eet. Mahjas augfchä minnetais Krühms bijis zittus sahbatu uswilzis, bet tad zetta-kungs (Bahnmeister) wianam praffijis: fur tee sahballi, ar turreem waktar stan-zija bijis un us mahjahm nahzis? tad atbilbesis: fa esfoht flehti. Sahbatu pehdas mehrijost israhbijees wianu ihpafschneeks par wainigu, las arri pats bes leegfchanahs zetta-kungam isteizis, fa schis esfoht tohs fobtus us dfeles-zetta uslizzis un turpat krühmös gaidijis, gribbedams redseht, fa tas wella-firgs pahri

ffreedams danzofchoht. Wihrs tizzis tublin zeeti fa-
nemts un nodobts Dinaburgas meera-teesai deht
tahtafas pehz lillumeem peenahfamas ismellefchanas.
Ko ar scho nedarbineeku, kas mafalais 500 zilwe-
kus nahwe gribbeja nogahst, teefas tahtaf isdarrihs,
„Mabjas weefis“ faweem zeen. laffitajeem ihstâ laikâ
pasneegs. P. Apfen.

No Raugaru muifchas pee Walmeeras teef
sinnobts, ka tai 8. Augustâ nomirra Jaun-Rahrku
leelstungs, Gustafs barons v. Krüdener. Ar winna
wahrdi irr Widsemme faweenoti daschi tohti eeweh-
rojami atgaddijumi, kâ par prohwi: Krüdeners bija
tas pirmais, kas semneekem mahjas par dsimtu
pabrdewa, prohti Ruhjenas Leelâ muifchâ; winsch
gabdaja par derrigeem zelleem, prohti par Zehsu
schoffeju un par tilteem, pee Walmeeras pahr Gauju,
u. z. Beidsamôs gaddôs winsch darbojees ar to
plahnu (isdohmajumu), kâ Gauju ar Daugawu
warretu faweenoht, bet nahwe wiannu pahrsteidja,
nelaudama schahdu nodohmu isdarriht.

No Wallas floblotaju konferenzenes „Cesti Po-
stimees“ sinnodams, schehlojahs pahr to, ka Wallas
floblotaju konferenze pahr sawu beidsamo fapulzi
nelahdas plaschafas sinnas naw islaiduse, kâ tikkai
to ihfu sinnu, ka lahdi 100 floblotaju lohpa biju-
fchi un no Widsemmes Iggaunu dalkas schogadd
wairaf bijufchi nefa pehrn, jo pehrn tikkai 6 flob-
lotaji bija nahlufchi. „Cesti Postimees.“ kam flob-
las-leeta lohti ruhj, prassa, zil gan floblotaju no
Widsemmes Iggaunu dalkas schogadd nahlufchi un
pee tam raksta: „mehs noschelojam, ka konferenzenes
waddoni til maf swarru leel us laif' rakstu palihdsibu,
ko tee wiannu zenschanai warretu pasneegt.“ Tad
„Cesti Postimees“ jo plaschi isfkaidro, ka konferenze
us mafal ustizzibas un dallibas nemfchanu warroht
zerreht, kad wianna sinnas pahr faweem darbeem klaijâ
nelaisch. Schim „Cesti Postimees“ rakstiam pahr
Wallas konferenzi, kas arri Wahzu awifes*) irr pee-
minnehts, meh s no sawas puffes lahdu wahrdi pee-
liffim. Kâ effam dsirdesufchi, tad Wallas floblo-
taju konferenzenes preelchneeki effoht nospreedufchi,
pahr schi gadda fapulzi sinnas doht Latweeschu un
Wahzu awifes, tapehz zerram muhsu laffitajeem turpma
pahr scho konferenzi plaschafas sinnas pasneegt, sin-
nadami, ka kreetnam Latweetim Latweeschu floblas-
bubfchana ruhj.

No Jelgawas. Sestdeenâ, tai 17. Augustâ,
pulksten 2¼ pehz pufsdeenâs nomirra pehz ilgas
grubtas wahrgfchanas Jelgawas Wahzu Jahna
(Ehlenes) basnijas-, apgabdashanas- un gubernu
zeetuma nammu-mahzitais Theodor Kupffer, wehl
pilnâ wihra spehtâ buhdams, til 39 gaddus wezs,
no sawas draudjes, atraitnes un 5 fihleem behrni-
neem noschelohts un ar ruhftahm affarahm aprau-
dahs. Dhtdeen, tai 20. Augustâ pulkst. 6 wal-
karâ mihto nelaike pawaddihs us Jahna basniju,

no kurreenas wiannu zetturdeenâ, tai 22. Augustâ
pulkst. 5 pehz pufsdeenâs, us Ehlenes tappeem us
beidsamu duffu guldisim. (Lat. aw.)

No Deema schehlastibas

Mehs Aleksander tas Ohtrais,

Keisars un Patwalbineels pahr wiffu Kreemiju, Pohlu lehninsch un
Pinnu semmes leelfirsts u. t. pr. u. t. pr. u. t. pr.

darram sinnamu Saweem ustizzigeem pawalstneekem:

PeHz Deema prahta un ar Muhsu un Muhsu
mihtotas laulatas Draudsenes, Keisarenes Marijas
Aleksandrownas, smehtibu irr Muhsu mihtots Dehls,
leelfirsts Wladimirs Aleksandrowitsch, laulibâ de-
wees ar Meklenburgas-Schwerines walbidama leel-
herzoga meitu, herzogeni Mariju un falaulaschana
notikka tai 16tâ Augustâ schai gaddâ seemas-wils
katedrales-basnizâ pehz muhsu pareistizzigas tizzibas
un Muma flahthubdameem.

No scha preelch Muhsu tebwa firds preeziga no-
tiffuma sinnu dohdami un Muhsu mihtotu Wed-
delki, leelfirsta Wladimira Aleksandrowitscha laulatu
draudjeni, leelfirsteni Mariju Palownu, par Keisa-
risku Augstibu nosaukt pawehledami, Meh s effam
pilnigi pahrleezinati, ka wiffi Muhsu ustizzigee pa-
walstneeki faweenohts sawas luhgschanas ar Muhsu
luhgschanu pee ta wiffu-warrena un wiffu-schehliga
Deema, preelch pastahwigas labklahfchanahs tam
Muhsu firdei dahrgam, jaunfalaulatam pahrim.

Dobts Pehterburgâ tai 16tâ Augustâ ta Kunga
tubhtobts astonfims septiadesmit un zettortâ gaddâ
un Muhsu waldivas dimdesmitâ gaddâ.

Originals irr no Keisara Majastetes pascha Wifs-
augstafas rohkas parafstihst „Aleksander.“

No Pehterburgas. Pahr augstas bruhtes,
Meklenburgas prinzeffes, fanemfchanu tâ tohp sin-
nohts: Pulksten 1 pufsdeenâ leelgabbalu schahweeni
sinnaja, ka prinzeffe, lurrat augstais bruhthans bij
lihds rohbeschahm pretti aisbrauzis, irr atbraufuse.
Gohda karra-pulks gabja pa preelchun un Keisarene
lihds ar prinzeffi sehдах lepnôs rattôs, pee kurreem
4 balti firgi bij aisjubgti. Keisarene bij baltâs
drehbês ar gaischi fillahm bantehm. Bruhte bij arri
baltâ kleitê un rohses bij pee zeppures peespraustas;
fkaisfums un mihibâ spihdeja no wiannas waiga.
Ratteem eepalkat jahja muhsu Kungs un Keisars
un Meklenburgas leelherzogs, pehz teem atkal leel-
firsti firgôs un leelfirstenes sawôs rattôs sehbedâ-
mas; teem eepalkat tad wiffi gohda pawaddoni.
Billi nobraufufchi dewahs basnizâ pateilfchanas dee-
wafalposchanas noturreht un tad dewahs pilshahles.
Rahsas bij 16. Augustâ. Sauna leelfirstene to
wahrdi Marija Pawlowna peenehmufe.

— Kâ Kreemu awifes („Русскія мѣры“) sinno,
tad teelohht walsts padohmê pahr to spreesfs, ka pee
juhrahm buhs atdoht 25 affu plattu strehki preelch
sweijneekem un sweijoschanas. Til tahdas juhr-
mallas, kas pee pilshchahm atrohдах un preelch
fuggeem un andeles wajjadstgas, tapatt arri tah-
das weetas, fur cetaifsti dahrji jeb teel wihtlohti

*) eelfch „N. D. Stg.“ un „Stg. f. St. u. L.“

audseti, — wiffas tabdas jubrmallas finnam s ne-
peederrehs pee sweijneeku strehta.

— Zaur Wissaugstati apstiprinato liffumu no-
spreefts, la dsehreenu fibla-andele us laukeem, zee-
mös, nowadda rohbeschäs warrehs no nahloscha
gadba sahloht til notilt ar nowadda waldivas sinau;
fas us muischos jeb zitta kahda ihpaschneeka sem-
mes gribb tahdu dsehreenu andeli turreht, tam tad
arri waijoga atwehleschanu isdabbuht no grunts-
funga. Schihdeem irr brihw andeli ar dsehreeneem
turreht til tahdäs weetäs, fas teem ihpaschi preefsch
pastahwigas apmeschanahs irr eerahditas un arri
tur til tahdös nammös, fas winneem pascheem pee-
derr; arri par schenkereem naw brihw schihdeem zit-
tur buht, lä tillai pee schihdu andeles weetahm.

No Nischni-Nowgorodes. Tai 11. Aug.
tur iszehlahs ugguns un til ahtri isplattijahs, la
kahds leels atmenu nams no ugguns-leesmahn jaw
bij pahnemts. Schinni brihdi parahdijahs treschä
tahschä dahma, fas pehz palihga kleebsa. Kahds
semneeks peeliffa reddeli un gribbeja dahmu fasneegt,
bet reddele bija par ihfu. Winsch liffa few dehli
pasneegt un ar dehli winsch paspehja til augsti us-
libst, la neween dahmu isglahba, bet arri winnas
diwi behrus un behrnu emmu.

No Tourijas. Ddesses awises sinno pahr Tar-
taru aiseeschenu is Krimmas. Schi Tartaru aisee-
schana noscheshojama: wiini labprahnt Krimmu ne-
atstahj, sinnadami, la Turku semmē wiini labbas
deenäs nepanahs, bet Turki, kurrä tizziba arri
Tartareem irr, wiinus zaur tizzibas-rihdishchanu traz-
zina, lai wiini mahjas, fewu un behrus atstah-
dami us sweschumu aiseet, bes fa sinnatu, kur pa-
lifs. Arri laudis runna, la Turki Tartarus, kam
arweenu nauda irr klah, us jubras aplaupä un dä-
schus noslichzina. (Waj schahdas wallodas taifnibu
runna, tas wehl ihsti naw finnam). Us masahm
Turku laiwahm tillai kahdeem 10—15 zilwekeem irr
ruhmes. Tahdä wihje kuggineekeem naw gruhti,
tohß ar opiumu jeb meega-jahlehm apreibinahrt un
tad aplaupiht. Krimmä Tartareem labbi klahjäh; winneem
irr sawi dahrsi, wihna-dahrsi, meschi un
ptawas, dascheem arri saws mas naudas krahju-
minsch. Kä dsird, tad kahdi 1500 jaunu Tartaru
aisbehguschu un fas no jauneekeem un wihreem at-
pattat palikluschi, arri taifahs us behgshanu, tä lä
tillai firmgalwoji, fewas un behrni atpattat palifs.

Ahrsemnes sinnas.

No Wahzijas. Saunee basnizas liffumi, lä
fawa, laifa jaw sinnojäm, pee garridsneekem at-
radde leelu prettoschanohs; tapatt sazehlahs leels trohl-
fnis, kad wehsts ispaudahs, la waldiva gribboht
eewest laulaschanu, behrnu-kristischenu un mirronu-
glabbaschanu zaur teefahm. Taggad tas liffums
irr apstiprinahs, la pahr behrnu peedsimschanu, kri-
stischenu un mirschenu lä arri pahr laulaschanu irr
pee teefahm jawedd ihpaschas grahmatas, — tag-

gad arri ewangelistas basnizas wirsteefa irr islai-
duse rastu. Schinni rastä winna isflaidro, la
libh schim mahzitaji wedduschu grahmatas (rastu-
juschi ruffus) par laulateem pahreem, pahr dsimmu-
scheem un kristiteem behrneem un pahr nomirru-
scheem; bet taggad waldiva winneem scho darbu at-
nemmoht. Daschi gan dohmajoht, la zaur tahdu
pahrgrohshchanu laudim teefoht tizziba atnemta
un apskahdeta; bet fas tä dohmajoht, tas maldo-
tees. Zaur schu liffuma eezelschanu nu gan ne-
weens neteel peespeeks, pee eerastischanas grahmatä
wehl eet pee mahzitaja un no tä basnizas swehtibu
isluhgtees; bet tahda nepeespeeschana irr kochti tei-
zama, jo nu ihsti redsehs, kam wehl tizziba irr un
fas tillai peespeeschanas deht basnizas liffumus
eewehrojis.

— Resenn tillä Karlsruhës pilkschta isrihtota
swehtu-maltite brihwprahntigam tattoku bisflapam
Reinkenam par gohdu. Reinkens pee schihß mal-
tites turreja runnu, kurrä winsch peeminnejis, la ar
brihwprahntigem pahrgrohshjumeem basnizas leetäs un
liffumös brangi Wahzija weizahs. „Brihwprahntiga
zenschanahs,“ tä Reinkens tahlati runnadams saz-
zija, „irr dauß stipraka un dschwaka nefa to buhtu
dohmajis. Schlestija, Waktar- un Nihra-Pruhshja
irr schahdu (minnetas partijas) peekritteju flaits til
leels, la ultrromontanu partija us tam ar ruhpigahm
un bailigahm azzim flattahs.“ Täpat no Posenes
sinno brihwprahntigas Pochtu awises, la ultrromontanu
partija, fas prett waldivas brihwprahntigem liffu-
meem gribb us dsihwibu un nahwi prettotees, tag-
gad arweenu paleekoht masaka un arweenu wairaf
draugus starp Pochteem pasaudejoht. Bittä kahdä
awise atkal eelizzis kahds tattoku garridsneeks brihw-
prahntigu rastu, kurrä winsch sawus ammatu brah-
lus usrunnä. Schinni rastä winsch daschu swarrigu
wahrdü eelizzis, lo ihsumä schē peemiannesim. „Es
mannu,“ tä winsch fakka, „es mannu pats, ihpa-
schi jaunakä laifa, lä gaisß sahl flaidrotees un tih-
ritees, lo ultrromontanu partija mums maitajufe.
Pateesi! starp garridsneekem Poses prowinzē moh-
stahs prettibas gars prett pahwestneekem (tas irr,
prett teem, fas pahwesta nemaldivas haufli peeneh-
mischu un jauneeem basnizas liffumeem irr prettineeki).
Sa teescham, mihtee ammata brahti, irr laifs, la
mehß walsts liffumus bes kahdas schaubischchanahs
atsihstam un bes kahdas kaweschchanahs teem padoh-
damees. Netaufimees no ultrromontaneem sabaidi-
tees! Muhsu flaits, fas walsts jauneeem liffumeem
peekriht, naw mas. Turretimees pee muhsu Pe-
stitaja hauschta: „Dohd keiseram, fas keiseram pee-
nahlahs un Deewam, fas Deewam peenahlahs.“
Tildaudß no basnizas leetahm. Pahr politikas lee-
tahm runnajoht, jafakka, la no Wahzijas nelas ih-
paschi naw sinnojams.

No Westes. Ungaru semmē irr schahda sinna
awises eeliffa: ar naudas-fawahschenu preefsch Don

Karlofa itt nemaš negribb weiktees un garridsneeki, kas naudu salassa, neretti naudas weeta dabbuhn affus johkus dsirdeht un tatschu naudas = salassitaji to deesgan gudri fahkuschi. Winneem neween irr papibra-bohgans, kur naudas = deweji sawu wahrdu usraffa, bet arri grammatina pee rohlas laudim par isstahstischanu. Schihs sinnas farastitajs (prohti is Pestes pilssehtas) tahdu grammatinu rohla dabbujis un pahr to sinno ta: grammatina irr ar kattotu swehtu bildehm puschlota un ihpaschi us pahwestu simejajs. Don Karlofs, kas ar minneteem swehteem wihreem stahwoht beedriba un brihnumus esfoht darrijs, effoht tahdu usdewumu dabbujis: kad winsch Spaniju uswarrejis, tad winnam wajaga Itaijas tehninu apfarroht un pahwesta prettineelus isnihzinaht. Kas Don Karlofam naudu dohdohht, tas neween debbesu walstibu, bet arri laizigu labklahschanohs eemantoschoht. Bet tomehr rets lahds rohdaßs, kas to dohdohht, lai gan grammatina laiziga un muhschiga labklahschanahs apfoblita. Kahds pahdrohschs semneeks, kam arri naudu prassijuschchi preelisch Don Karlofa, effoht teizis: „Kapehz lai es Don Karlofam dohdu naudu? winnam tahs newajaga. Jo kad winsch warr brihnumus darriht — la Juhs fattat — tad winsch arri warrehs banknotes (papibra naudu) taifht. — Schè klaht peeelkam lahdu sinno is Schweizijas, la jesuiti trihsdesmit un trihs jaunektus is sawahm skohlahm peesuchtijuschchi Don Karlofam par larra-wihreem. Tas notikka ta: kahdi wezzaki, sawus dehlus no brihwprahsigas (tizibas) mahzibas grihbedami isfargahht, tohs bija nodewuschchi Befanfonas un Dohles flohlaßs, kas stahw jesuitu waddischanà. Tè us reis dabbuhn sinnaht, la 33 jaunekti is skohlahm pasuddischi un larra-deenastu pee Don Karlofa peenehmuschchi. Tad arri sinno, la effoht atradduschchi webstules, kur sfaidri isstahstihhts, pa lahdu zeku zaur Franziju un pahr rohbeschahm jaet, lai jaunekti warretu Don Karlofa larra-pulku safneegt. Jaunektu wezzalee no tam neko nedabbuhn sinnaht, jo preelisch winneem tas tohp apflehts.

No Franzijas. Republikas preelischneeks, marschals Mal Mahons, bija aisbrauzis us Bretanu. Taggad winsch attal mahjas pahmahzis, bet la dsird, tad winsch ar sawas zekfoschanas panahfumeem neeffoht ihli meerà, jo ne-effoht wiffur til firsnigi tizis apfweizinahts, la to bija zerrejis. Pa to laiku, kamehr Mal Mahons bija us zekfoschanu, bija us Parihfi nobrauzis Baireeschu tehnisch, Parihses stunsies-leetu krahjumus apstattitees. Daschas Franzuschu awises kurn pahr Baireeschu tehnina atbraulschanu us Parihfi, rastidamas: la warrejis winnam, prohti Baireeschu tehninam, patiktees us Parihfi nahht, kurru wianna larra-pulki Pruhschu-Franzschu larra lihdschuschchi apschaidiht un pohstihht.

— Karliski, Puizardas pilssehtu aplendami, neretti pahr Franzijas rohbeschahm pahrgahjuschi. Tas

taggad no Franzijas tikka Karlisstem aisleegts, jo tik drihs la Karliski pahr rohbeschahm nahht, tad Franzuschu saldati us winneem schaus.

No Spanijas. Ka Madrides awises sinno, tad Karliski nefenn likkuschi dauds zilwekus aplaut un tas bijis ta: Kad Karliski usbrukka Puizardas pilssehtai, tad waldbibas saldati steidsahs aplenttai pilssehtai palihga un dewahs us Dlotu, kur Karliski lihds tam sawus wangineelus bija turrejuschi, bet nu tohs no turreenas aiswedda us zittu weetu. Kad nu wangineeki tur bija nowesti, tad Sabals, Karlistu pulku waddonis pawehleja, lai wiffus wangineelus noschajohht; bet laitam schis darbs winnam par gruhtu isliklahs, tapehz winsch sawu nodohmu pahrgrohsija: winsch panehma wangineeku rullti un tschetrus islaisdams to peeeto apstihmeja preelisch noschajuchanas, weenalga waj wirsneeks jeb saldats, turprettim no sawangoteem strehlneekeem winsch neweenu neislaida. Strehlneeku bija 75. Wiffus, kas preelisch noschajuchanas bija nospreesti, lohpa faskaitohht, bija kahdi 189 wihri. Kad apstihmeschana bija isdarrita, tad nelaimigohs aiswedda un pufszekku gahjuschi tee tikka schkirti diwi dakkas: strehlneeke tikka aiswesti pa kreiso rohku un saldati pa labbu rohku. Kad strehlneekus lihds kapehtai bija aiswedduschchi, tad teem pateiza, la winneem jamirtoht. Winnus pa diweem fasehja, us kapehtu uswedda, tur noschahwa un smiltis aprakka. Starp noschajuteem atraddahs weens wirsneeks; tee zitti bija pa leelakai dakkai apprezjeti wihri, kas feewas un behrnus atstahja! La ohtra datta sawangotu, kahdi 114 tikka arri noschauti. Kad winnus tahdu pahri werstes tahlu bija aiswedduschchi, tad winneem likka mundeerinus nowillt, pa diweem faseeti un noschauti. Tschetri no winneem bija paslehpuschees ais kahdas mallas tschuppas un us tahdu wihfi no nahwes isglahhahs; 110 zilweki tappa aplauti, kurru starpà bija weens augstaks un dimpadsmit semmaki wirsneeki un weens ahrste. Ja nu strehlneekus klaht peeekattam, tad aplauto skaitis sneedsahs lihds 185 zilwekeem un tas, prohti Saballs, kas tik dauds zilwekus likka aplaut, buhtu gan karratawas pelnijis, bet Karliski winnam nela nedarra.

Jonnokahs sinnas.

No Spanijas. Serrano fanehma wehtneelus no Wahzijas un Austrijas. — Karliski effoht pee Puizardas pilssehtas tikkuschi fakauti.

Lai apdohma, ko darra.

Brihwiba irr ta augstaka manta, lo waldbiba saweem pawalstneekeem warr dahwinaht; brihwiba irr tas swehtalais ihpaschums, lo zilweks spehje eemantohht; brihwiba irr tas wispahrigais mehrkis, pehz kurra walstibahm uu walstim buhs dsihtees; bet brihwiba par „waku“ palidama. pahrlahpi prahfigu likkumu rohbeschahs un irr par pohstu tautahm un wal-

stibahm; brihwiba preetsch ne-apdohmiga zilweta lih-dsinajama affam nastim neprachtiga behrna rohtas; brihwiba, ihfi faktoht, naw wis „neaprobheshota fwabbadiba,“ bet „us taifnibu un pateefibu atbalstidamahs kahrtiba.“ To lai eewehrojama un to eewehrojuschy arri atfihfim, ka brihwibu lohpdami isdararam fwehtu zilwezibas peenahkumu, bet brihwibu ne-apdohmigi walfadami, apgrehtojamees neween pafchi pee sewis, bet arri pee lihdszilwekeem.

Muhfu nodohms naw, schè deefin zil plafchi brihwibu isstahstih, bet tillai ihsumâ gribbejam peeminneht, kas brihwiba irr. Kâ brihwibu warr nepareiffi leetacht, pahr so schè tahdu wahrdu wehl fazzifim, sihmedamees us muhfu puifcheem un meitahm, kas us pilssehtahm aiseet, nesinnadami, waj tur labbtas weetus atraddihjs jeb waj nekahdas weetas nedabbuhs.

Semmes laudim no augstas waldbibas ta brihwiba dohta, ka wiina passess isnehmuschy, warr aiseet, tur dohma leelatu pelnu dubbuht jeb labbalu weetu atrast. Sennaf tas bija zittadi, tad tã newarreja un daschs labs tillai aiskawehts, sawai weilibai un ismannai, sawam prahtam un spehkeem isgahdaht plafchaku darba-lauku zittas gubernas; tapehz tohti teizama ta brihwiba, ka passess warr isnemt. To arri redsam schè Nihgâ. Daschs no semmehm tã atnahzis, us dsihwofchanu nomettees un turrigs wihrs palizzis. Sinnams bes kreetnas strahdaschanas un nopeetnas zenschanahs neweens to naw spehjis panahkt; bet dascham arri ar wissu puhleschanohs un ruhpeschanohs naw isdeweess, jo pilnigu labtlahschanohs fasneegt, waj nu tam weilibas truhka, jeb waj tas nespehja pilssehtas praiffumeem lihdsfigi strahdaht. Kâ wissur, tã arri schè: kas to panahzis un pastrahdajis, tas teef eewehrohts; kas to naw spehjis, tas teef aismirfts. Tãpat tas noteef ar teem, kas no semmehm us Nihgu atnahkuschy un schè us dsihwi nomettuschees; kas par turrigu wihru palizzis un kurra wahrds irr pasihstams, tahdu arri lauzineeki eewehro, kad Nihgâ us dsihwi gribb nomestees, fazzidami: „Anfis jeb Pehteris irr us Nihgu aigahjis un tur par baggatu wihru kkuwis, tapehz lai es ne-eimu arri us Nihgu, tur warr palikt par baggatu un turrigu wihru.“ Tã mehds fazzih, bet to nema ne-eewehro, zil dauds irr tahdu, kas us Nihgu atnahkuschy leelâ nabbadsiba eegrimuschy, ar truhkumu un ruhpehm zihnidamees. Schahdu atnahzeju dsihwi un dwihfchanu arri wajadsetu teem eewehroht, kas us Nihgu taifahs nahkt; jo katra leeta irr apflattama no labbas un no kawnas puffes. Kahdu suhru likteni daschy, us Nihgu atnahdamy un tã nomehdamees, irr dabbujuschy baubih, pahr to warretum behdigus jo behdigus stahstus pastahstih, bet to sawâ laika isdarrifim; taggad tillai runnasm par puifschu un meitu atnahschanu us Nihgu.

Puifschy un meitas, waj nu us pilssehtu nobrauk-

dami tur redsejuschy smuffi gebrufschohs sehnu un meischas pa eelahm staigajam un tapehz dohdami, ka tahdeem branga dsihwe un lungu deenas, arri eegribbejuschees, tabdâ gresnumâ un weeglumâ dsihwoht, — jeb waj wiina no zitteem dsirdejuschy, ka pilssehtas lihgsma dsihwe un flinkas deenas, jo tur newaijagoht gruhstus darbus strahdaht un warroht glihtakâs drehbes staigacht: to dsirdebami wiina panemm passess un nahk us Nihgu. Nihgâ atnahkuschy nu mefle weetas. Zits weetu dabbuhn, zits weetu nedabbujis paleef par algadst, zits us weetu gaididams, sawu eepelnitu naudinu istehre, pat wehl daschy drehbes-gabbalu pahrohd, maiffi pirdams un daschs Deewamschehl us netiflibas zeffeem noklibdams, sahlf schuhpoht un sagt. Apstattifim scho buhschanu fihlafi. Ne ifkats, kas weetu schè Nihgâ peenehmis, jaw ar to irr ar meeru, jo pirmahm kahrtahm winsch, pilssehtas darbus wehl mas to pasihdams un deenasta lungeem nepasihstams buhdams, to labbato weetu nedabbuhs, wiinam ar masu loh-niti, neretti ar masaku lohni jaisteel, kâ us semmehm bija pelnijis; ohtrahm kahrtahm pilssehtâ weeglakus darbus zerredams atrast, neretti atrohd gruhstakus (zaur zaurim nemmoht). Sinnams strahdigus un zentigs zilweks pirmohs gruhstamus pahrspehji un wehlat brangas weetas dabbuhn, tas irr, tillai ischallis un kreetnis strahdneels to paspehji, bet ne tahds, kam glehwi naggi pee strahdaschanas un jaatris prahts wihnuschohs plihcht, trumpes zirft un kaulaus mest. Tas pa dalkai no teem fallams, kas tuhlt weetas dabbuhn; bet kas weetas nedabbuschy, par algadst strahda, teem wehl jo raibaki klahjabs. Pa waffaras laiku tahdeem algadscheem wehl nekâs, lai gan gruhstus un ne-aprasts darbs, ihpafchi kad pee fuggu lahdeschanas strahda, tad tomehr irr pelna, bet kad nu schis darba-lais beidsahs, kad darbs sahlf truhkt, so tad lai darra? Seemas laika us darbu gaidoht un sem klaijas debbes stahwoht sehnam sahlf falt, (no sneega puttena un wehtras nerunnacht) eet tapehz wihnusi un eemett ischarku, jo fassiditees tatschu waijaga. Tã nu eet if deenas fliditees, lihds beidscht schenabbitis paleef par draugu un brahlj un bes ta wairs newarr istift Sinnams kats jaw par krogga-brahliti nepalifs, kas Nihgâ atnahzis par algadst strahda, bet kas weegls, tas gan gruhsti isfargafees. Kas reis dserschanai pade-wees, tas arweenu semmaki grimft un ar laiku pohstâ aiseet. Tã noteekahs lehti tam, kas kahrtigu dsihwes-weetu atstahdams sahlf schè Nihgâ par algadst strahdaht. No nupat stahstijam, to ne-effam pawiffam ar tahdu nodohmu schè ussimejuschy, lai puifschy un meitas passess nenemtu un us pilssehtu lai nenahktu; bet gribbejam tillai atgahdinacht, ka nebuhs sawu dsimteni neapdohmigi atstah un fwe-schumâ jeb pilssehtas eet, tur weetas wehl naw sin-namas. Dauds tahdu us Nihgu atnahkuschy, kam weeta nebija tur sinnama un taggad bes weetas ap-

Fahrt staiga; neretti eenahf puischi, daschreis pa 3 libds 4, Mahjas weesa druffas nammä aplklauschi-natees, waj weetas naw fur dabbumajas.

(Us preefschu wehl.)

Latweeschu furlmehmo skohla.

Rihgas Latweeschu dseedataju kohreem no firde pateit-dams, ta tee to atlikkumu no sawas konzertes eenahkuma 28. Juli f. g. 100 rubf. f. Latweeschu furlmehmo skohlai dahwinajuschi, — atgahdinu, ta pirma leelata dahwana, kas muhsu skohlas eefwehtschanas deenä mums titta pasneegta, arri dseedaschanas swehtku dahwana bija, prohti 275 rubf. f., kas no Kurssemmes dseedaschanas swehtku apgahdatajeem Dohbelē tiffa suhtiti. Behz tam mums arri wehl no zittahm puffedm (peeminnu schē tit 50 rubf. no Triates dseedaschanas swehtku isrihtotajeem) tahda mihlestiba tiffa parahdita. Dseedaschanas swehtti taggad jo deenas jo wairaf, Kursemmē tā Widsemme, teel fwehtiti, gan tilpat garrigas tā laizigas konzertes teel dohtas; waj nebuhtu labba leeta, ta wairaf netā libds schim tas notiziz, atlikkumu no tahdu swehtku eenahkuma furlmehmeem par labbu pasneegtu? Tahdōs swehtkōs gan daschu reiff labba kauschu teesa fanahf; ja nu ifktras masu dahwaninu ween gribbetu furlmehmeem pasneegt, tad gandrihs warretum zerreht, agraf titt no sawa leela parahdu nastawakkā. Waj dseedatajeem tilpat tā klausstajeem nenahftōhs sawam Deewam pateit, ta dsirdeht, ta dseedaht warr? Waj teem nenahftōhs sawu pateizibu zaur to parahdiht, ta tee furlmehmus, kas nespehji nedf dsirdeht nedf dseedaht, apdahwinatu? Teescham nahftōhs gan to darriht un warrbuht arri tifs us preefschu tā darrihts, ja ween labbi apdohma, zif leels Latweeschu furlmehmo behrnu skaitlis irr un zif puhles wehl japeelet, kamehr spehfm schōhs notohyt un sawam Kungam par gohdu audsinaht.

Ne majaf tā 500 Latweeschu furlmehmi behrni atroh-dahs Widsemme tā Kursemmē, kas wiffi pee garrigas at-sichschanas weddami, ja ween skohlas preefsch teem buhtu eetaifstas. Weenā skohlā, ja arri trihs klasses un 3 skohl-meisteri wiinā atrastōhs, tad wairaf netā 40 furlmehmu skohlas behrnu newarram usnemt un Latweescheem taggad tiff weena tahda skohla irr, zif tahfi tad ar weenu tahdu skohlu zerrefim tiff? Tadeht tas mums par leelu preeku, ta schinnī waffarā tiffa zelsh atwehrs preefsch ohtras Latweeschu furlmehmo skohlas, to drihsā laifā warrefim atklast. Wahzeete, no leellungu fahrtas, to Deews tilpat ar laizigu mantu, tā ar schelligu firdi un dewigu rohku apdahwinajis (ta awises to jaw buhseet lassijuschī) 30,000 rubf. f. schinkojuse schat ohtraf ezejtkamā Latweeschu furlmehmo skohlai par labbu un arri jaw gaddijahs weillis skohlotajis, kas apnehmahs par schahs skohlas preefschneeku palitt un taggad Rihgā pee Stünzi lunga us sawu jaunu ammatu fataifshs. Nahftōschā gaddā, ja Deews palihds, schi skohla tifs atwehrtā, laifam Walmeerā, jeb tuwu pee Walmeerā. Staidratas finnas par scho leetu sawā laifā awises fluddinafm. Gan jadohma, ta leelata Widsemmes furlmehmu behrnu dalka, ja tee skohloti tifs — us preefschu schinnī ohtrā skohlā skohlojami buhs, bet tomehr neween Rihgas pilsehtas Latweeschu furlmehmi behrni, bet arri leelata dalka no teem, kas Rihgas freiff dsihmo, pirmo skohlu pee Belgawas usmellehs; jo ta teem lehtafi aifsneedsama buhs. Un ja tas arri tā nebuhtu, tad tomehr neween Kursemneeleem, bet arri Widsemneeseem nahftōhs, pirmo Latweeschu skohlu kohyt un tad ar sawahm dahwanahm palihdseht. Jo Widsemmes, tā arri Kurssemmes behrni (16 no Widsemmes un 8 no Kurssemmes) schinnī skohlā teel skohloti un tifs us preefschu arri wehl skohloti; jo tohs behrnus, kas taggad tur atrohnahts, arri us preefschu newarr isnemt no schahs skohlas un tai ohtrā no

jauna ezejtkamā skohlā eelitt, jo tur papreefsch tahdi behrni ween tifs usnemti, kas wehl nemaf naw skohloti.

Muhsu pirma Latweeschu furlmehmo skohla Karlines-muischā pee Belgawas arri schinnī gaddā daschu draugu atraddusfi, kas palihdsejis wiinās parradus masinaht. Kad pirma eemalfschana (prohti 1000 rubf. f.) us Karlines-muischinu bija aismakfata, tad wehl 5500 rubf. f. parradā palittam, par kurru 330 rubf. f., prohti, 6 prozentes mums bija jamakfa un ilgaddus 200 rubf. f. kapitata masinaschanas. Jaunā gaddā (1874) to padarrijam un bes tā jaw 700 rubf. f. no kapitala nolihdsinajam, kas mums ihpafchi preefsch tā tiffa dahwinati (500 rubf. f. no tahda Widsemmes leellunga un 200 rubf. f. par puffi no Widsemmes un no Kurssemmes).

Tohs 100 rubf. f., to Rihgas Latweeschu dseedataju kohri mums taggad schinkojo, arri preefsch kapitala masinaschanas gribbam leetaht. Tad nu gan ar teem 200 rubf. f. jaw 1000 rubf. f. no jauna lihdsinati, bet taf wehl paleel 4500 rubf. f. parradu. Un zif isdohschanas bes tam mums wehl naw bijuschas un wehl taggad irr. Bes behrnu ustureschanas mums isgahjuschā gaddā 5250 rubf. isdohschanu bij, bet Deews swehtija sawas dahwanas, ta trubkumu neredsejam, jo eenehmam 5251 rubf. f. tā tā mums 1 rubf. 35 kap. us scho gaddu wehl atlikta. Arri schinnī gaddā mums gaddisees isdohschanas pa pilnam zaur bubweschanam u. t. pr. Tadeht usdohschinajōhs no jauna klaudsinahf pee ifktras kristigas, pee ifktras Latweeschu firde: „Kohpjat, kohpjat pirmo Latweeschu furlmehmo skohlu!“

Jaw agrafi zaur awisehm biju sinnamu darrijis, ta schihš skohlas preefschneeziba daschu reiff no Latweeschu tautas brakteem tiffa luhgta, lai pawehleschanu isgahdatu, ta ifktra draudje jeb ifktras pagasts scho skohlu zaur to usturretu, ta preefsch tahs pahri lapeikas pee galwas nau-das peematfatu. Kā jaw agraf fazziju, tā arri taggad to fallu, schahs skohlas preefschneezibas nezerre, ta tahds litkums tifs islaists; bet schodeen, ta agrati luhdsu, darrihm pafchi to, jebfchu tas mums naw zaur litkumeem pawehlehts. Mihlestiba dauds eefpehji. Ja ifktra draudje, ja arri wairaf ne, tā grassi no ifktras dwehseles, furlmehmeem pasneegt, tad muhsu skohla drihs no parahdeem neta wairs nesinnatu. Deews preezigu deweju mihfo. Lai atrastōhs dauds preezigu deweju Kursemmē tā Widsemme, kas Belgawas Latweeschu furlmehmo skohlu kohptu! Do no wif-fas firde wehlahs

Moltrecht,

Mattihschu mahzitajs un Latweeschu furlmehmo

skohlas direktoris no Widsemmes puffes.

Mattihschu mahz. muischā, tai 9. Augustā 1874.

Jaunu laifu brihnumms.

Belgijā effohf Kattoku starpā weena brihnischkiga meita gaddijusehs. Tai effohf Kristus wahschu schmes pee roh-fahm, kahjahm, fahneem un galwas, no turrahm if peelt-deenas no pussnakts lihds pussnaktei affinis paschas no sewis teffohf. Diwi gaddus tā meita zittu nefo ne-effohf ehdufe, ta tiffai ildeenās weenu deewamaisiti. Tahda wehl nefad naw pasaulē bijuse.

Peesi hmeschana. Ja ta buhtu patefiba, tad tas teescham buhtu brihnumms; bet tā brihscheem ahssemes awises effam lassijuschī, tad ismeklejoht atradduschī, ta schah-das wahschu-schmes us kahdu funstligu wifsi irr panahftas. Kamdeht tas darrihts, naw grubti faprotams, jo zaur to gribb lehtizigeem laudim brihnumms parahdiht. Kā ar brihnumma-meitu Belgijā irr, to wehl nestanam.

Peesi hmejumms.

Tai ralfā „no Sallas muischas“ jalaffa „flimneeze“ weeta „faimneeze“ un „Bahr efera“ weeta „Babbites efers“ un „publjusches“ weeta „pahrijehljusches.“

Redalzijs.

Atstahya.

Burtneefōs tur esarmallā,
Wehli waf'ras walfarā,
Meitima fehsh krafta gallā,
Tai birst dascha affara.

Mihtokais, kam effi manni
Scheblabās tē atstahjis?
Kapeh; fleppeni mans Zahni,
Effi tahki aishgahjis?

Kapeh; fawu swebreschanu
Effi lausis wiltigi?
Kapeh; effi firde mannu
Gewainojis nahwigi?

Ta, scho firde, kas arweenu
Lawai firdei padewahs,
Kas peh; Lewis ktru deenu
Taggad fahpēs ilgojahs! —

Miht aust un deenas steidsahs
Paet, bet Tu nenah; wis
Wairs pee Marijas, kas beidsahs
Skumjās — to Tu atstahjis.

L. M.

Rihgas Latw. beedribas namnā.

Swehtdeen tai 25. Augustā Pawaffaras beedribas dsee-
dataju-lobris swinnehs fawus pirmohs gadda-swehttus ar
dseedaschanu, johleem un danzofchanu. Swinneschana
fahftees pulstien 4 peh; pufšdeenās un beigsees pulstien 1
nakti. Pee scheem swehtkeem arri peedallisees zitti Rihgas
Latweeschu lohri. Latweeschu- un Pawaffaras-beedribas
beedri matfahs: fungi 60 kap., kundses 40 kap. un zaur
beedreem eewestl weef 1 rubli.

Par wehrā listchanu.

No Skutes (Adiamünde) pag. waldischanas
tohy wiffieem pee schi pagasta peederrigeem, tiklabb
wihrischkeem la seewischkeem, zeeti peelohdinahs,
wifswelakais lihds 1. Septbr. f. g. pee fa-
gattamoschanas familijas rullu (faimu-registlera)
peh; zeen. Wif. gubernatora leelānga pawehles
no 11. Merz f. g. ar N. 844 feni un fawu fa-
milijas lohjeklu flauti, la arri tohs lohjeklus,
kurri no rewifiones laifa (1858 g.) lihds fāim
laim mirrusah — usdoht, un mirschanas sih-
mes peenest, tapat krusamās sīhmes preefsh term,
kas abrupš pagasta dšimufah un sweschās baf-
nizās irr kreititi, usrahbīht; kurfah nemeldefees
tiks ar 3 rubl. f. strahpehts. —

Wiffas pilsehtu un lauru polizejas tohy pa-
semmigi luhgtas, scho sluddinafchanu teem winnu
aprinti dšimodameem schejeenes pagasta lohjek-
leem sinnamu darriht un neweenu bes usrahbīfcha-
nas, la familijas rullōs irr udnentts, nepeeturcheht.
Stulte, 27. Juli 1874. 1

No Dohles pagasta waldischanas, Rihgas kreife,
tohy wiffi pee schi pagasta peederigti, abrupš pag.
dšimodami lohjekli, us grunnti ta § 4. tahs in-
strukcijas preefsh familiju-listu fastabdischanas —
zaur scho usazinat, fawu familijas lohjeklu-
flaitu no X. rewifijas, tapat wihreeschus la arri
seeweeschus ar tahm waijadfigahm krusamāhm
grahmatāhm un mirruschu dwehsehu mirschanas-
sīhmem, ihfalā laifa un wiffu-weklakais lihds
30 Septbr. f. g. pee schihs waldischanas pee-
meldefees un usdoht; kas tam nellauhs, neiks
ween peh; likumeem strahpehts, bet buhs arri
wehl wiffi tee flitumi janefs, kurri zaur ne-
pallausfichanu schi udewuma iszeltōs.

Turklabt tee wiffas zeen. pilsehtu- un semju-
polizejas peeklahjigi luhgtas, neweenu schi pag.
lohjekli mirnu wald. aprinti — bes familijas-
rullu faraktischanas peemeldefeschahs, — nelahdā
wihse peeturcheht griddeht. 1

Dohles pagasta waldiba tai 26. Juli 1874.

Sluddinafchana s.

Walmeeras kreife, Ummurgas draudse, Augst-
rohsh walfs, Rohplalleja mahjā par lohhmanni
bijis Kabilis Bergmann parradu wehl konlursē
peedfshwojis: taohht parradu demesi un nehmeji
usazinat tohy, lihds 19. Oktobri f. g. pee schihs
teefas peeteittees. 1

Augstrohshes Daugulu walfs teefā, 13. Juli 1874.

Sluddinafchana.

Zaur scho tee wiffi Jurgumuischās pagasta-
lohjekli deht fastabdischanas to jaunralstamu-
faimu registru, usazinat: fawus rehwa wahr-
dus, la arri jamas familijas pawatroschanu un pa-
masfichanu, lihds ar peenefchānu ritiga krusamā-
un nahw-sīhmu, schai pagasta waldischānai bes
lawefchānas un wifswelchāl lihds 1. September f. g.
usdoht, jeb arri zaur raltu, lihds ar peefubht-
fichānu to minnetu sīhmu, schai pagasta wald-
fichānai to sinnamu darriht griddeht. 1

Jurgumuischu pag. wald., tai 13. Juli 1874.

2 Neapprezejuschees fuhrmannu puifahi war
peeteittees leela fuhrmannu eelā N. 36. 1

Schaujamais pulweris.

Kad augstis krohnis man kreewu schaujamu
pulweru pahrdohschānu noewis, tad darru sin-
namu manneem drautgeem, jehgereem un semlohy-
jeem, la no schi brijcha fahloht, pee mannis
jattes- un spreng-pulweri arweenu buhs dabbu-
jami un man arri irr atlauts, faram par 1
mahzīnu bes atkūfchānas sīhmes pahrdohht; tur-
prettim tad wairak us reifu peht, tad waijaga
usrahbīht atkūfchānas sīhmes no peenahamāhs
teefas. 1

Johannes Mitschke, Rihgā,
tehrauda-prezju- un schaujamu-rihtu-bohdē
Kungu-eelā, no Sinder-eelas fuhra pa kreifu
rohu ta ohtra bohde, kur selta islaptē us burrim.

Rihgas Latw. b. kahrtibas komifija darra sinnamu, la
minneta beedriba fawus schagadda weefigus walfarus fahs
swehtdeen tai 1mā Septemberi ar dseedaschanu,
dellamajiju, dshwofschāhm bildehm un danzofchanu. Klā-
tatas sinnas nahfoshā nummurā.

Kahrtibas komifija.

Konzerte.

Dhtrudeenu tai 27. Augustā tiks Strehlneeku dahrsā
dohta leela, tā nosaukta „monster-“ konzerte sem diwifijas
musihku waddona A. Heidera f. waddifchānas. Konzerte
fahftees pulst. 5 peh; pufšdeenās. Bikketes malka 30 kap.
un preefsh nummurotahm weetahm 50 kap. un irr eepreef-
schu dabbujamas pee konditoru kungeem A. Kroepfch un
Th. Krüger, la arri Wialofschewa f. bohde; tapat arri
bikketes buhs dabbujamas Strehlneeku dahrsā pee kaffes.

Ta pufse no skaidras eekemfchānas irr nospreefta preefsh
kreemu un Wahju labdarifchānas beedribahm un preefsh
beedribas prett ubbagofchanu.

Atbildas.

Br. — Resanē. Stahstu nobeigufahi nemfim „Lomonosowu.“

R. Mā. Usdohdeet fawu pilnigu adreffi, tad ar wehtuli Jums pla-
schaku atbildi peefubhtim.

P. P.—S. Malka pa pufšgaddu 1 rubl. 25 kap.

A. L.—A. Gaidam wehtuli no Jums, ihpafahi sinnas no turreenas,
tur taggad nojeltojuschi. Redakcija.

Lihds 22. Aug. atnahlfuchi 2584 fuggi un aishgahjuchi 2408 fuggi.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plates.

Behfiss.

Zeenjamai publikat laipnigi pasinnoju, la es
pee fawas bohdes eerlkejis palk-kambari ar
dashdashadāhm eefsch- un abshemmu galanteri-
jas un fihlahm prejzehm preefsh tabiat-pahrdewe-
jeem. To starpā weedabwaju par Rihgas zennu
schuhfchānas mashines preefsh strohdereem un
dahmahm, deegus, mashines lohfwillas deegus,
wifswiffadās drehbes un mahldera pehrwes, la
arri fagattawotas mahldera pehrwes, firnisu,
wirzes, lohgu stiklu (glahst) dashadā leelumā.
Teel arri latram stiklis peh; mehra atgreest. Tur-
pat atkal peht: wafsu, feerus, telu-ahdās un
zittus produktus.

Us scho palk-kambari la arri us wezzo bohdi
zeenjamās publikas usmannibu greefoams, ap-
fohla weenmehh lehtu turgu, riktigu swarra un
mehru. 1

Heinrich Bolzmann,
kaufmannis pee turga platscha.

Kaulu miltus

un wiffadus superfosfatus, tapat arri superfos-
fatus is Anglijas un Wahzjas fabrikeem no
3 rubl. 50 kap., par weenu malku, kas 6 pudbt
swer, pahrdohu. Kaulumilt un wiffi zitti
manni fabrikati irr, tapat pee mannis fabrikā, la
pee F. Nulle f. Sallazē un A. Sarrina f. Strih-
werstanzija, weenumehh, latrā wairumā dab-
bujami. 2

Richard Thomson, Rihgā.

Kaulum. un superfosfatu fabrikas ihpafchān.

Pinnu- un palkulas-dšijas

no wiffadeem nummureem pahrdohd
B. Eugen Schnatenburg,
kantoris pretti birschai.

No Skulberga pagasta valdīšanas (Mas-Sallāzes draudis) tohy pehž Gubernatora leelunga pameļšēšanas no 11. Merz sem N 844 wiffas poljejas laipnigi luhgas, teem schahs pagasta peederrigeem, til labb' wihriškēem tā arri seewiškēem ušdoh, wiffu wehlati lihds 21. Septembr. f. g. dehl faimu-registēra sagattawošanas or tahm waijastigahm wezzuma sidmehm pee appaktā rakstas walbīšanas teetktees — un pehž riltigas idarrīšanas kwihiti ēnemt. — Kas šoh pirmo sinnošhanu nepallauhš, tas maksās 1 rubl. f. strahpes naudu.

Skulbergu pagasta walbīšanas wahdā:
Pagasta wezzalajs: J. Sprige.
Skulberg, t. 15. Augustā 1874.

Usaizinašhana.

No Mas-Dumprawmūšas pagasta walbīšanas, Rihgas pilšehtas aprinki, tohy wiffu pee šohi pagasta peederrigi, ahrupeš pagasta dšbwo-dami lohželt us grunti tā § 4, tahs instrulzijas preefšch familiju listu fastabīšanas — zaur šohi usaizinati, fawu familijas lohžellu-flaitu no X. rewīšjas, tapat wihreefšchus, tā arri seeweešchus ar tahm waijastigahm krusamahm-grahmatohm un mirraschū dwehseļu miršchanoš-sihmebm ihfātā laitā un wifowehtlakti lihds 1. Septembris f. g. pee šohis walbīšanas peemeldees un ušdoh; tas tam nellauhšs, netils til ween pehž listumeem strahpehts, bet buhs arri wiffu tee sliltumi janesē, turri zaur nellauhšchānu šohi ušdewuma jeltohs.

Turklahst teel wiffas zeen. pilšehtu- un loukupolizejas preefšchigi luhgas, neweenu šohi pagastalohželt winnu walbidas aprinki, bes pagastarullu parališkānāhs peemeldejuschohs, — nekahdā wihšē peeturrecht gribheht. 1
Mas-Dumprawmūšā tai 30. Jult 1874.

B e h f i s

nahst tas Kasa-trohgs lihds ar peederrumeem tai 5. un 9. Septembri f. g. us torga pahrdohdams. Turwatas sinnas pašneeds tā grahmatu bohde no

A. Plamsch.

Preefšch Ummurgas Saaram pagasta tils 2. Septembri f. g. pulst. 10. no rihša

jauns pag. skrihweris

iswehlehts. — Wiffu tee, kas dehl šohi weetu gribb peeteiktees, teel zaur šohi usaizinati, or fawahm leezibahm noliktā deenā un stundā Saaram pagasta-mahjā sanahst.

Saaram pagasta-mahjā, 9. Augustā 1874.

Skohlotajs,

kas Waltenerga pagasta skohlotaja weetu gribbetu peenemt, lai peeteijas tai 24 Septembri f. g. pulst. 10 no rihša ar fawahm leezibas sihmebm pee Waltenerga pagasta walbidas. Tonnā pašā deenā buhs prohwees effams un tuhlti pehž tam tā notariškāna. 3

Waltenerga pag. walbida tai 13. August 1874.

Weens gohdigs puifs warr peeteiktees miltu magasihne no

N. S. Borchert

netahstu no Behtera basnigas.

Weena gasposcha gribb weenu waj diwi masas meitinas, kas šcheenas skohlas apmekle, eefsch panstiones peenemt. Zapepraffa

Zubku-eelā N 19, 4 treppes augsti.

Weschereenes des familijas warr par 5 rub. mehnecha-lohnes lihds ar ehschānu un dšhwolli wretu dabuhst Aleksandershehē pee Rihgas. 6

Baljadu- jed Lehgeru-eelā N 53 irr labbi dšhwolli un weena preefšch bohdes derriga weeta isihrejami.

Wihladschū ohgas

teel pirktas Ballasch mūšcha Bonawentures schelenu fabriki. 3

No jensures atwehlehts. Rihgā, 23. August 1874. No polizejas atwehlehts. Drikhehts pee bilshu- un grahmatu-drikketaja Genst Plates, Rihgā, pee Behtera baj

Sinnu

bohdu wiffēem manneem draugeem, pasihstameem un sehdeneem, tā lihds šohi laiku, tā arridsan wehl us preefšchū wiffadi eefsch teem pirmajeem Rihgas fabrikeem fataisiti

F r u s t i

preefšch mihkeem aishgahjuscheem no daschadam sorteem neween redjami, bet arridsan pehž bildehm un itweena patilšchānas ar selta puschoschānu un wahrdeem us preefšchū apstellejami. — ar rohtas naudas eemakšchānu, eefsch mannas gruntigas

weenteešigas, wiffu-wezzakas un gruntigas

J.

Englischu

Kedlich

magasihnes.

Rihgā pee W. F. Gäckera nupat gaitawš un winna grahmatu bohde Dohmes gangi tā arri jittās grahmatu bohdes dabujams:

Widsemmes Kalenderis us 1875tu gaddu.

Ar daufs bildehm puschlots. Maksa 10 tap.

Sinna par skohlas-grahmatu.

Peē W. F. Gäckera lunga irr drilleta un turpatt, tā arri wiffas jittās Rihgas, Widsemmes un Kursesmes grahmatu bohdes dabujama: Joh. N. Meera

Kreewu wallodas mahziba preefšch Latweescheem.

Bahrtullota un pawairota no J. Bredites. Dhtra pahrlabhota un pawairota drille. Maksa eefsecta 40 tap. f.

Ka šohi skohlas grahmata teeschom labba un derriga, to warr noprast gan no tam, la pehž winnas daufs Widsemmes un Kursesmes lauschu skohlas Kreewu wallodu mahza, gan arri no tam, la wehl trihs gaddi now pagahjuschi, tamehr winnu drilleja un taggad tā jau ohtru reisi bij jadrille. Schai ohtra: drillei zitti Latweeschu un Kreewu lassichanas gabbali irr peelikti un pee wiffēem Kreewu wahrdeem ar sihmebm (Accenten) peerahdibits, tā tee jaisrunna. Zaur to ne til skohlas behneem tā lassichāna buhs daufs weeglata; bet tas arri daufs skohlimeistereem, kas naw dštmuschū Kreewi un kas to wallodu gruntigi wehl neproht, par labbu buhs.

Zehfis.

A. Plamscha grahmatu-bohdē

irr dabujamas wiffadas latwistlas garrigas un laizigas grahmatas, tā: stahstu-, teatera-, dšefsmu-, spreddiku-, mahzibu-, rehtenu- un skohlas lassimas-grahmatas.

Wiffas grahmatu bohdes dabujamas:

Kristus pakkalstaišchāna

ar Kristus bildi. Maksa 65 tap.

Jahnis, jeb waijata pateesiba.

No S. Lieventhal. Maksa 50 tap.

Biskaps K. K. Ullmanns

ar Ullmanna bildi. Maksa 10 tap.

Dšhwolka pahrmainichāna.

No 21. August šch. g. es dšhwoschu leelaja Sinder-eelā N 3.

Adwolats C. Kalnig. 1

Manneem zeenigeem pirzeem par sinnu, la es fawu

wadmallu- (tuhku-) bohdi

no Saunas eelas esmu pahrzehtis Sinderu-eelā N 13. konsula Heimanna nammā. Zeen. pirzejus ušlūhds 2

Jul. Pissmann.

G. Schönfeldta

baggati opgahdata sifhu-, galanterijas- un tehraudu-prezzu magasihne

Rihgā Sinder-eelā Nr. 15

pretti Aug. Mengendorffam peedahwa atal-pahrdewēju lungeem, kas ar schahdahn prezzehm andels, fawas no jauna atnahlfchas daschadas prezzes par tohti lehtahm zennahm.

Peē brahsteem Kamarin, pretti rahtusim, teel pirktas un pahrdohstas, tā arri apdrohschinatas prett amortiseereeschānu, ušdewu-bilketes no ohtras kejaristlas eefschjemmes 50% prehmiju aishnemschānas, turru islohsechāna notils tai 1. Septembri f. g.

Anglijas Superfosfatu

no W. un S. M. Gondlinga un zittu fabriki

schai semmē isprohmeiti un preefšch sūhdoschānas par ihsti ladbēem atsihti, pahrdohd lehti us galwoschānu

A. N. Popow,

Selgamā kattolu eelā. 4

Weena tumšchubrnas abdas labbatas tafcha ar daschadeem rehtineem, kwihiteem, parahda sihmeem, daschadahm peefšchmeschānāhm, beedra lahritim un zitteem til tam ihpafschneelam ween derrigeem un us winna wahrdu nošhmeteem papihreem, irr tai 12. Augustā us tā zella no Jaunatrohga 16 weest. no Rihgas us Bauslas leelzella zaur Rudsu mūšschū garram Kattalain mahjitaja m. lihds Rihgas jauna dšelszella daugawas tilta pamesta, tas gohdigs atradējs kas to paschu nobohs Rihgā, Plates lunge drilleka nammā, dabuhš peenahlamu pateizibas algu.

Wecnu ruddens-nakti meschâ opmaldiju-
schees.

(Pehz kahda Wahzu stabita libdsibas farastihis.)
(Stattees Nr. 29. Beigums.)

Winsch bija to weetu drihs aissneedsis, kur wiinu naktis-mitteklis bija. Kahda wezzene gannija tur zell-mallâ lohpus. Winsch to prassija, waj kahda meita ar puisenu garram gabjuse. Bet wezzene bija kurla un sapratta tadeht wiinna prassifchanu zittadi.

„Ja, dehls, scho purwi fauz par welna purwi,“ tã wiinna atbildeja plahpigi. „Schi weeta irr breef-miga, kurrar newarr neweens tuwotees, kamehr naw ar kreiso rohku trihs almentinus purwi eemettis un ar labbo rohku trihs reises krustojees, zaur ko tau-neem garreem, kas tẽ purwi usturrabs, teef warra atnemta. Bet ja nu kahds tomehr bes schihm sib-mehm schim purwim tuwojahs, tad tas sinna breef-migas leetas stabstih, ko winsch redsejis, tã ka to klaufotees matti zeltahs stahwu.“

„Par scho es jaw negribbeju nelo sinnaht,“ Kahrlis brehza ittin padikti, par wezzenes mahau tizzibu pasmeedamees. „Waj juhs ne-effat kahdu meitu ar puisenu redsejuschi zaur scho meschu eijoh?“

„Ja,“ wezzene atbildeja, „schajã purwi irr weens puisens noslibzis.“

Kahrkam pahrgahja aulsti drebbuli to dsirdoht; par laimi wezzene stabstija tahlat.

„Bet tas notikka preesch labbi ilga laika. Behrna wezzaki likka tajã weeta smuktu krustu par peemianu eespraust; bet kaunee garri newarreja krustu ceraudsiht un irr to nogremdejuschi staignumã, tã kã tikkai masu gallinu warr no ta redseht. Kam atgahdabs tẽ par nakti atnahkt, tas newarr bes deenas-gaismas no schejeenes ahra kluht, tad winsch arri wiffu meschu krustam un schlechsam zauri sfraditu. Winnam ja-atnahkt arweenu us to paschu weetu atpakkat. Kahdas wiinam tad hailes japeedsihwo! jo kauni garri tad parahdabs wiffadõs weidõs.“

Kahrkam apnikka us wezzenes plahpaschanahm klau-fitees. Nedsedams, ka no wiinnas newarr par Ma-riju nelahdu wehsti dabbuht, winsch likka firmai at-kal ahtri us preeschu rikschoh. Winsch swilpeja un fauja Mariju pehz wahrda; bet nedsirdeja nekahdu atbildi.

Pehdigi winsch eeraudsija kahdu jahschus pretti steidsamees. Tas bija smalkati gehrbees ne kã sem-lohpi mehdsã tajã apgabbalã gehrbtees. Kahrlis dohmaja tuhlin, ka tas irr Saulites pufsmuischas rentineeks, kaut gan winsch nebija to nekad redsejis.

„Waj juhs ne-effat weenu jaunũ meitu ar puisenu redsejuschi tẽ zaur meschu eijoh?“ tã jahtneeks prassija.

„Kas jums ar to meitu par daku?“ Kahrlis at-bildeja dusmigi.

„Jums to nemas newaijaga sinnaht; bet kad man naw nekahds eemestis to preesch jums flehpt, tad

finnat, ka es to meitu biju libds nahlofchai pawaf-farai par sawu deenastneezi faderrejis, kaut gan ne-sinnaju, ko wiinna probt un spehi darriht. Bet kad nu es to schodeen ihsti eewehroju un prassiju, kahds darbus wiinna spehi strahdabt, tad dabbuju dsirdeht, ka wiinna naw wehl nekad deenastã bijuse un nepa-sihst wiffus darbus. Tadeht es to fuhthju atkal probjam un gribbeju wiinnas weltu zellu atlihdsinahkt; bet wiinna palikka par to pitta un bija aigabjuse, bes ka es to redseju. Wiinna irr til ahtri steigusehs, ka arri sawu naudas mazzinu aismirfufe, — nu tajã nu gan wairaf naw eelschã, kã tikkai kahdi wezzi wehrdini. Bet kad nu man wajabseja par scho zellu jah, tad esmu apnehmees to usmelleht un wiinnai atdoht, kas tai peenahlahs.“

Kahrliis gandrihs tizzeja, ko winsch stabstija. Bet winsch gribbeja ihsti pahrlieezinatees un fazzija tadeht:

„Es to meitu pasihstu; wiinna irr no muhsu pa-gasta un manna tuwa kaimineene. Ja jums pa-tiktu atpakkat greestees un man kahdu gabbalu libds-jah, warrbuht ka mehõs to panahktum; jo tikkai par scho zellu wiinnai wajaga eet.“

„Ja, es jahschu jums kahdu gabbalu libds. Bet ja mehõs wiinu libds leelzektam nepanahkam, tad es newarru tahlati pehz wiinnas melleht, tadeht ka no tureenes mans zelsch greeeschahs us zittu puffi.“

„Nu, nu, kundsin,“ Kahrlis dohmaja, pa preeschu braudams, „es teri neatlaidischu, kamehr es Ma-riju buhschu dsirdejis, waj tu effi man pateesbu stabstijis.“

Uõ reis winsch eeraudsija beesu paegtu-krubmu. „Pehtscha, Pehtscha! waj tu effi tẽ!“ winsch eesau-zahs skanni.

Pehtscha sawa tehwa balfi dsirdejis, issprukka ah-tri kã sakkis is paegtu-krubma. Bet kad winsch jah-neeku eeraudsija, winsch palikka istrubzees stahwoht.

„Nahz, mans dehls! nahz schurp!“ Kahrlis fauja preezigi, islezza is ratteem un nehma Pehtschu us rohlahm. „Bet kur tad Marija irr?“

„Wiinna irr tur ohtrã krubmã paslehpusehs,“ Pehtscha atbildeja. „Wiinna bihstahs no ta kauna wihra; es bihstohs arri.“

„Effi tikkai meerigs, dehls, taggad es esmu tẽ. Marija! Marija!“

Marija bija kluffi peenahkufe, un kad wiinna Saulites rentneeku ittin tuwu eeraudsija, tad wiinna kluppa pee Kahrka kruhts, itt kã gribbetu tur pa-twehrumu melleht.

„Kahrli, juhs taf manni aistahweseet?“ wiinna prassija, kã behrns tehnam peeglaudamees. „No jums man naw nekahdas hailes.“

„Tur Fuhfu deenasta lungs gribb ar jums run-nah,“ Kahrlis fazzija us Mariju.

„Mans deenasta lungs!“ wiinna issauzahs lepni. „Tas tur naw mans deenasta lungs un nebuhs arri nekad! Juhs, Kahrli, effat mans lungs. Jums

wajaga manni libds nemt; es gribbu jums par walti deeneht."

Saulites rentineeks bija drusku tuwaki peejahjis un fazzija drusku nemeerigs: "Tē es tew pahneffu to, lo tu effi pee mannis aismirfufe."

"Es ne=esmu neta pee jums aismirfufe un ne-gribbu neta no jums peenent," Marija atbildeja, fa-was azzis no wianna nowehrsdama.

"Mahz jel drusku tuwaki," wansch fazzija. "Man tew kas jafatta, — tiffai us pahri wahrdeem."

"Man naw ar jums netahdi noslehpumi."

"Tad fanemm ta' wiffu masaki tawu naudu."

"Mannu naudu? Suhs ne=effat man neta pa-rabda."

"Es gribbetu labprahst sinnaht, lo wansch jums fazzihis. Gijat ween drohschi wianna klahst; wansch jums neta nedarrihs."

Marija patlaustija, un Saulites rentineeks palee-zahs no sirga un fazzija wiannai paluffu: "Nemm scho rubli! Bet neptahpa neta — waj saprohti? Es fazzischi, ka tu effi preelch manna darba par nespehzigu bijufe. Es drihs braulschu tawai buhdina-i garram un ja tu buhfi kluffi zeetufe, tad es tew to wairat dahwinaschu. Bet ja tu buhtu gudraka bijufe, tad tu nahktu pee mannis atpakkal un dar-ritu pehz manna prahta; tad tew klahtohs ittin labbi un tawai mahtei es netautu arri truhkumu baudiht." Wansch uslaida fubraba rubli Marijai us rohtahm.

Marija to rubli nosweeda pee semmes fazzidama: "Paturrat paschi sawu rubli, man ar jums naw ne-lahdas dalkas. Raugat few zittu deenastnezi, kas jums gribb patikt, es to newarru." To teifufe Ma-rija atgreesa rentneekam mugguru un gahja pee Kabrita atpakkal. Rentneeks pufs no kauna pufs no dusmahm pahraemts, sirgu apgreesis aishahja. Kabr-lis ar Mariju un Pehschu eesehdahs rattos un brauzu us mahjahm.

Kapehz Marija pee rentneeka negribbeja deenasta palikt, to schē ihsumā peeminnesim. Rentneeks bija Mariju par peena-meitu faderrejis, bet wiannu ne-bija redsejis, jo ar wiannas mahti bija libdsis. Kad wansch nu Mariju redseja un ta wianna patikka, tad wansch to gribbeja par istabas meitu paturreht. Wansch cesauza Mariju pee fewis lambari un tai teiza:

"Marija, tu effi smukka meita; buhtu schahde, ka tew buhtu laidarrā jastrahda; es paturreschu tewi par istabas meitu. Darbs tew nebuhs gruhts un ja buhfi pallassiga, tad es tew buhschu labs un mihschch funks." To fazzijis rentneeks Mariju apfampa un to nobutschoja. Marija zaur to tā apjukka un ap-kaunejahs, ka tiffai warreja issault: "Pee jums ne-warru deeneht!" un to fazzijufe steigschus isgabja no lambara abra un Pehschinu pee rohtas paneh-muse aishahja.

Kabrlis mahja pahrbrauzis stabstija saweem wez-akeem, ka wansch atraddis pee Pukkites meitas trihs

prezzineekus preelchā un ka wianna effoht lohti lepna un tadeht wianna nepatishoht; wansch isteiza arri, ka Marija newarrejufe Saulites pufsmuischā palikt un wianna wajadsejis to atkal pahwest. Bet to wansch flehpa, kas starp wiannu un Mariju bija runnahts.

Kabrlis raudsija ar uszihigu strahdaschanu Ma-riju aismirst; bet walti! Kaut gan fatris noman-nija, ka wansch bija gluschi pahrehtees, jo wianna jautris un preezigs gars bija pasuddis un wansch bija tahds skummigs un dohmigs pahrehtees, — tad tomehr neweens nestinnaja, kas ar wiannu no-tizzis; jo wansch fargajahs ar Mariju fatiltees, jeb pa wiannu to peeminneht. Wansch neudrohschina-jahs arri wezzakus lubgt, lai Mariju par seemu pee-nemm, baikodamees, ka tee wianna dohmas neman-nitu, kaut gan sinnaja, ka wiannai buhs ar sawu mahti dascha truhziba jabauda. — Bet brihnum! Scho seemu nebija Marijas mahtei netahds truh-kums, kaut gan wianna newarreja saprast, zaur to tas nahza, ka wiannas malka netad nebeidsahs; jo daschreis, kad wianna bija walfara pehdigo gabbalu krahni eemettufe, atradda ohtra rihta labbu krah-jumu atkal tajā weeta. Tā pat notikka ar milteem, putraimeem, fahli u. t. pr. Wezzene brihnijahs par to lohti; bet wianna arri preezajahs, ka wiannai tahdā wihsē tiffa palihdsehts. Mahnu tizziga buhdama, wianna mehdsā sawai meitai fazzihst, ka to tahds no Deewa suhtihst labbais gars darroht.

Marija sinnaja gan, ka tas labbais gars nebija netahds neredsamis gars, bet zilweks; bet wianna ne-eedrohschinajahs par to mahtei neta teift.

Rabda walfara sehdeja mahte ar Kabrli diwati ween lambari; tehws bija isbrauzis un behrni bija apgulditii

"Dehls," tā wianna to usrunnaja, "man irr bai-les par tewi, redsoht, ka tu paleez ar weenu kluffaks un dohmigaks. Ehdeens negribb arri tew wairs lahga smekkeht. Es dohmaju, ka tu sehrojees ar weenu pehz tawas nelaka Katrinahs un jo deenas jo wairat. Tadeht irr manna un tehwa wehlescha-nahs, lai tu atkal prezejees; zittabi schahs skum-jas tewi nobeigs."

"Ja, mahte, arri es tā dohmaju; bet tahs see-wischkas, kuras juhs man wehlejat, nederr man, un kad es wiannas redsu, tad man nahst jo wairat manna Katrinahs prahta."

"Nu tad tew wajaga mums fazzihst, kura tew patihst; jo wiffadā wihsē wajaga weenai buht, kas preelch tewis raddita. Lai wianna buhtu jauna, jeb wezza, smukka, jeb nesmukka, baggata jeb nabbaga, mehss effam ar wezzo zeeschu apnehmuschees tawai is-wehleschanai neprettotees; jo mehss effam arri skum-migi tewi skummigu redsoht."

"Mihla mahte, tew irr labba firds; bet juhs ar tehwu newarrat man neta palihdseht, tapehz ka ta meita, kuru es mihsleju, manni negribb."

„Tad wiina irr laifam preefsch tewis par jaunu? Tas nebija no tewis gudri, ka tu jaunu fluffi effi lubfojis.“

„Nu ja, mihta mahte, es biju tif negubris, ka jaunu fluffi eemibleju un smahdeju pats sewi par to. Es publejohs ar wiffu eespehju to atkal aifmirft; bet newarru. Winna ween stahw mannäs dohmäs katrâ brihdi.“

„Kas sinna, ka wiina nepahrdohmajahs zittabi un nesalka pehdigi tur „Ja,“ tur reis „Ne“ fazzijufe. Es gribbu preefsch tewis ar wiina runnaht. Tadeht falki, kurea ta irr, kas tewi negribb.“

„Muhfu kaimineenes Marija.“

„Un wiina tewi negribb? To es nesaprohtu, ka deht tahda nabbaga atrainnes meita baggata fainneeka dehlu, kahds tu effi, negribb. Bet kapeh3 tad wiina tewi negribb?“

„Tapeh3, ka manneem wezzakeem, kas wiina un mahtei arweenu labbu darrijuſchi, tas nebuſchoht patilt, un wiina negribboht teem nepatiffchanu darriht.“

„Tas rahda, ka wiina irr gohdiga un wehrtiga meita. Bet kad nu meh3, tawi wezzaki, to atkautum, waj tad wiina tewi nemtu?“

„Ne. Dhtris eemeflis irr wiina tas, ka wiina newarroht manni mihleht.“

„Bet kad nu wiina pirma eemefla deht zittabi runna nefa dohma, lai warretu tawas prezzefchanas dohmas uf zittu puffi greest, tad wiina buhtu teefcham wehrtu, ka meh3 to par fawu behrnu, par fawu weddehli peenemtum.“

„Waj teefcham!?“ Kahrlis iffauzahs preezigi.

„Tew, Kahrlis, wajaga man apfohlitees, wiffu neddetu meerigam un jautram buht, kahds tu agrafi biju; tad es raudfifchu wezzo tif tahtu dabbuht, ka wifsch „Ja“ falka. Swehtdeenâ es tew tad fazzifchu, kas tew darrams.“

Kahrlis to apfohljahs.

Swehtdeenâ peh3 puf3deenâs mahte praſſija Kahrlis, waj wifsch effoht pee Marijas ko panah3is.

„Ne,“ Kahrlis atbildeja. „Es ne-efmu ar wiina wairaf par to leetu runnâjis, ka tillai tad, kad es uf Burbeles dſirnewahm brauzu.“

„Nu tad ſchodeen irr tew laifs ar wiina isrunnatees. Wezzais irr glufchi meerâ, ka tu Mariju prezze. Kâ tad tu dohma wiina dabbuht, kad tu fluffu zeet un tillai ſehrojees? Tas meitens taf ne-nah3s tew peedahwatees.“

Kahrlis gabja ar nolahrte galwu un ſkummigahm dohmahm uf Marijas buhdiau; jo wiina nebija nekahda zerriba, ka Marija wiina mihleſtibu peenems.

Marija ſehdeja weena patte pee rattina un wehrpa dohmäs eegrimmufe. Kad wiina Kahrlis redſeja eenahfoht, tad wiina pawaddeens pahrtuhka un wiina waigi pahrtuhka ugguns-farfani.

„Marija,“ Kahrlis eefahka ſtohmidamees, „es ſinnu jaw eepreeſchu, ka manna atnahſchana jums

nepatiffchanu darrihs. Bet manni wezzaki man pawehleja nah3t un juhs wehl reis praſſiht; waj juhs gribbat manni par fawu wihru peenemt. Kâ juhs to negribbat, to es jaw ſinnu.“

„Bet waj tad tas irr teeſa, ka wezzaki jums to pawehleja un ka juhs man teeſcham mihlejat?“ Marija praſſija azzis noduhrufe.

„Marija, kad juhs fawas dohmas pahrtuhrtu, af zif laimigs tad es buhtu. Bet juhs negribbat manni aplaimoht. Uffkattat manni, waj tad es eſmu glufchi nefmuls?“

„Ne, Kahrlis,“ wiina atbildeja ſmaididama; „juhs effat ſkaiſtats nefa es.“

„Neapſmeijat manni, Marija! Man naw wehl ne weens firms mats un netruhtſt neweens ſoh3s. Mannäs azzis juhs warrat laſſiht, ka es juhs mihleju. Geflattatees tillai mannäs azzis: tur ſtahw tas ſkaidri rakſihts un ſcho rakſtu proht katra meita laſſiht!“

Marija uffkattija wiina fleppeni; tad greesa wiina nam mugguru.

„Marija, waj tad es teeſcham eſmu tif newehrtigs, ka juhs no mannis tapat bihſtatees, kâ toreis no Saulites rentneeka? No mannis juhs nedſtrefeet nekahdu nepeeklahjigu wahrdu, un kad es eſmu jums reebigs, tad rahdat tillai ar rohku uf durru puffi un es gribbu tuhlin aifseet.“

Marija ſneedsa wiina rohku, beſ kâ wiina uffkattitu, jeb kahdu wahrdu runnatu.

„Es juhs ſaprohtu, Marija,“ Kahrlis runnaja tahtat; „juhs effat lih3ſeetiga; juhs effat labba; jums irr ſchehl, ka es eſmu nelaimigs deht jums, bet mihleht juhs manni newarrat.“

„Kapeh3 juhs runnajat tâ, Kahrlis?“ Marija praſſija; „waj juhs teeſcham gribbat manni taggad raudinah3t?“

„Nabbaga meitene, jums irr mihlſta ſirds! Bet juhs newarrat man nekahda wihſe palih3ſeht, tapeh3 juhs negribbat manni ne uffkattiht. Kad juhs man newarrat palih3ſeht, tad man newarr neweens palih3ſeht. Es eefchu atkal prohjam, lai ne-efmu jums par naſtu un glabbafchu weens pats fawas ſahpes fluffâ ſirdi.“

Marija neatbildeja wehl nefa. Wifsch gabja uf durwu puffi un gribbeja aifseet. Tad Marija pazehla fawas azzis, iſ kureahm leelas affaras ritteja, fa-twehra wiina pee rohkas un paſlehpâ fawu galwu pee wiina kruhts. „Kahrlis,“ wiina ſchauhſteja; „waj tad tu wehl nenomanni, ka es tewi mihleju? Es buhtu tew to paſchu toreis tur meſchâ fazzijufe; bet es nedrih3ſteju tawu wezzaku deht.“

Tè nu ſtabſtam jabeidsahs. Tillai to wehl peeminnu, ka Kahrlis ar Mariju irr tas laimigakais pahris taja Widſemmes apgabbalâ, un wezzee Bih-ruti preezajahs, ka wiina tahda labba weddehle.

Kappas Martinsch.

Grandi un feedi.

Strohdera „Duhreena“ usajinaschana us farru.

Beenigee draugi! Sirdsmihlee ammata brasli! Tee-scham juhs wiffi jaw buhseet dsirdejuschi, ka lahds stroh-dera, wahrda Timunje, nesenn schujamu maschini isdohma-jis, kurrea weena minnuté diwisimts duhreenus dure, wiffas lohjischanas, rinli-schuhshanas, wihleschanas u. t. j. pr. patte isdarra? Lai Deews pasarg! jo ar scho maschibni warr tapt wiffi strohderi un wiffas schuweju mamjelles isuhzinatas. Tahs dohmas ween jaw irr sleptawiba. Timunje! Schihs dohmas naw no tewis pascha, falki, al falki man, lahds kauns gars tew tahs eepubtis? Bit strohderu un schuweju mamjellu tu newed pee pasuschas nas besdibbina. Jaw redsu schetehres pee sirdim leetoh, kurreas no mihlesibas bij pilditas. Kas isstaitihs tahs affaras un tohs lahstus, kad ta maschibne muhsu widdu taps eewesta? No lai tad eesahf strohderi, kad ta nolah-deta maschibne winneem maifi no muttes ranj? „Kaudat pahr manni, juhs, tas nekad ne-esseet schuwuschas“ issauf-fehs schuhweja mamjelle, jo no ka buhs winnahm tad us-turretees. Pingerotus pilditus ar affarahm redsu es jaw pahr skaisstem waigeem teffam.

Srihkejams dselstis taps tad jubra wiffu dsikkata weeta noslihzihahts; tuffchas ka ismirruschas buhs tad strohdera darba istabas. Til tas wahrds strohders un schuhweja mamjelle ween wehl par peeminneschanu paliks, un pehz maj gaddeem warrehs warrbuht strohderi til par naudu redjeht; al! tas fungu un dahmu drehbu taisstaju dsimmums ismirs ka Mamuta swehru dsimmums, kurreu kaulus til ween wehl eefsch Ohio isroh.

Pateef, schahda sinna latram strohderam addatas duh-reenu sirdi dure. Tahs dohmas, ka tahda maschibne no paschu ammata brashta isdohmata, speesch sohti strohderu sirdi. Us to dohmajoht paleel pateefi wiffa ammatneeku draudfiba par desmit ohlektim masaka.

Til weena weeniga glabhschanahs ween irr atrohnama un ta irr larsch! Ja, strohdereem ja-reet affainainâ kareâ, lai warretu schujamas maschibnes isnihzinahf.

Pamohstates! Strohderi un schuhweja mamjelles, brun-nojeetes us farru! glabheet juhfu gohdu, juhfu flawul Trinneet ohlektis, slihpejeet schetehres, taisfates us farru wiffi strohderu dsimmums. Katra ohlekti buhs tschetrâs pussés greefigs sohbins, katra addata weens schetehres, katra addatu dohse leelgabbals un katris srihkejams dselstis ug-guniga bomba. Ja, ja! Taisfates us farru! Passaufeet strohdermeisteram „Deegagallinam,“ winsch grihb par wad-doni buht. — Nemmeet wiffus seffus, ja, nemmeet wiffus neaismalfatus rehkinumus lihdsi kauschanâ, es tizzu, stroh-deri winnehs un atreebes.

Emecklu stabstinsch.

Kahdam rekrutim tappa fazzihst, ka tam, kad tas lah-dam nahdamam trihs reis „kas tur?“ ussauris, un kad tas neatbildohf, buhschoht tuhlin ugguni doht (schaut). Lai labbati eemahzitohs, lifta to us waktis, un pawehleja darriht, ka mahzihts. Kad nu kommandeeris par lahdu gabballinu rekrutim tumojahs, tad tas ussauris: „Trihsreisfah tur?“ — Kommandeeris noschelloja kluffam rekrutischa mut-sibu. Bet rekrutis redjedams, ka kommandeeris kluffu zeesch, iswilla ahtri schiltawas, krammu un degli no keschas, ees-schibla ugguni un pasneedse to kommandeerim fazzidams: „sché irr tungs ugguns!“

R. Matscherneeks.

Dsirkstele.

Tih rums. Waj tu mahli lassihf.
Inga. Mahfu gan lassihf, bet til tahdâ wallosâ, lahdu faprohtu.

Tih rums. Nu tad lass: „Br.“

Inga. To newarru.

Tih rums. Bet tomehr warr lassihf. „Br.“ irr jalassa: „Brehjis.“

Inga. Kur tad lahdu gudribu effi smehtis.

Tih rums. L. a. atbildas.

Inga. Kas tur wehl eefschâ.

Tih rums. Nu daschadas leetas: „tehtina mutti,“ „kat-linu,“ — „austinas, kurreahm arri wilsoht“ — „faujinu neeku“ u. t. pr. tur atroh.

Inga. Tahs jaw brihnuma leetas!

Tih rums. Nu fo tu dohma, kas muhsu laiku garram prettojahs, tam daschas leetas wajadsigas.

Tahmneeks.

Grubtums.

Tunnis. Grubta dsihwe!

Laiminsch. Kas tad tew par grubtumu?

Tunnis. Trihs awises jalassa un katrai irr zittaba ortografija.

Laiminsch. Tas naw nelahds grubtums, bet waj tu sinni, kas irr tas leelakais grubtums?

Tunnis. Ne!

Laiminsch. Kad laudim grihb eeteift, ka tumfa irr gaifma.

Tunnis. Tas jaw irr aplam.

Laiminsch. Mums Latweescheem arri lahdu aplam-neeku netruhst.

B-1.

Kas irr melli?

„Kas pateefibu nerunna, tas mello,“ to katris sinna, un no melleem fargahs, jo melloschana irr kauns. Bet mah-ziti wihri falka, ka neweens zilwets nespehjoht pilnigi pateefibu atsiht. Ja tas nu ta irr, tad arri neweens nespehs pateefibu runnahf, tas irr: wiffi tad buhtu melli. Kam nu taisniba? Kas irr melli?

Tahmneeks.

Tautas dseesma.

Suns par wiltu dauds behdaja,
Es par puischeem nebehdaj! —
Es pahr puischa galwu lehzu
Ka pahr kahrkla pudurksnit!

Tu puifsti meitu dehf
Tumschâ nakli dubkus breen,
Es, meitina, puischa dehf
Ne no frehffa nezellohs.

H. Sp.

Utdilledams redaktehrs Ernst Plates.

No jensures atwehlehts. Ribgâ, 23. August 1874.

Driktehts un dabujams pee bilschu- un grahmatu-driffetaja Ernst Plates, Ribgâ, pee Pehtera-basnizas.